

Rolnummer 6568
Arrest nr. 30/2018 van 15 maart 2018

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de artikelen 6 en 53 van het Vlaamse decreet van 3 juni 2016 « tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn », ingesteld door de vzw « Expertisecentrum van gemeentesecretarissen » en anderen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters A. Alen en J. Spreutels, de rechters T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, T. Giet en R. Leysen, en, overeenkomstig artikel 60*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus voorzitter E. De Groot, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van emeritus voorzitter E. De Groot,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 23 december 2016 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 26 december 2016, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 6 en 53 van het Vlaamse decreet van 3 juni 2016 « tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 28 juni 2016) door de vzw « Expertisecentrum van gemeentesecretarissen », de vzw « Vlaamse Lokale Financieel Beheerders », Luc Kupers, Jo Briers, Johan De Maesschalk, Herwig Hoskens, Philip Lefever, Tom Gevaert en Marc Vuylsteke, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. C. Gysen, advocaat bij de balie te Mechelen.

De Vlaamse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Martel en Mr. K. Caluwaert, advocaten bij de balie te Brussel, heeft een memorie ingediend, de verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de Vlaamse Regering heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Bij beschikking van 14 november 2017 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers R. Leysen en T. Giet te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 13 december 2017 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 13 december 2017 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

A.1. De verzoekende partijen vorderen de vernietiging van de artikelen 6 en 53 van het Vlaamse decreet van 3 juni 2016 « tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn ». De eerste en de tweede verzoekende partij, namelijk de vzw « Expertisecentrum van gemeentesecretarissen » en de vzw « Vlaamse Lokale Financieel Beheerders », menen dat zij een belang hebben om de vernietiging te vorderen van die bepalingen, doordat ze de collectieve belangen van hun leden rechtstreeks en ongunstig kunnen raken. De derde tot en met de negende verzoekende partij zijn OCMW-secretarissen of financieel beheerders. Zij zijn van oordeel dat ze rechtstreeks en ongunstig kunnen worden geraakt door de bestreden bepalingen.

A.2. De verzoekende partijen stellen dat de bestreden bepalingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de algemene rechtsbeginselen van niet-retroactiviteit, zorgvuldigheid, noodzakelijkheid, rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen, schenden, doordat ze de legitieme verwachtingen van de zittende gemeente- en OCMW-secretarissen en financieel beheerders miskennen, door de vereiste van

instemming met een wijziging van de omvang van hun functie op te heffen. Voorheen kon een dergelijke wijziging enkel worden opgelegd vanaf een eerstvolgende vacantverklaring van het ambt. In tegenstelling tot zittende gemeente- en OCMW-secretarissen en financieel beheerders kunnen toekomstige functiehouders voorafgaand aan hun ambtsopname hun instemming betuigen met de omvang of, wanneer het om een deeltijdse functie gaat, met de prestatiebreuk van hun functie, alsook met de mogelijkheid tot wijziging hiervan gedurende hun ambtsuitoefening.

A.3.1. In het eerste onderdeel van het enige middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de principiële niet-retroactiviteit van wettelijke normen en de leer van de verworven rechten. De verzoekende partijen beklemtonen dat de instemmingsvereiste bij het wijzigen van de omvang of prestatiebreuk van hun functie een verworven recht was voor de zittende functiehouders. Dit leiden zij af uit de bewoordingen van de voormalige artikelen 1, §§ 3 en 4, 3, §§ 2 en 4, 6, §§ 3 en 4, en 8, §§ 2 en 5, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 «houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de ambten van gemeentesecretaris, gemeentelijk financieel beheerder, secretaris van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en financieel beheerder van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn deeltijds kunnen worden uitgeoefend, en houdende vaststelling van sommige gevallen waarin de ambten van gemeentelijk financieel beheerder en van financieel beheerder van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kunnen worden uitgeoefend door een gewestelijke ontvanger », het vernietigingsarrest van de Raad van State nr. 228.684 van 7 oktober 2014 en het discours daaromtrent van de Vlaamse Regering.

Een aantasting van de decretale rechtspositieregeling van de betrokken personeelsleden kan niet zonder meer worden verantwoord op grond van de beleidsvrijheid die de Vlaamse decreetgever geniet en het beginsel van de veranderlijkheid van de openbare dienst. Aangezien met onmiddellijke ingang wordt ingegrepen in hun rechtspositie, zonder te voorzien in een overgangsregeling, worden hun verworven rechten tenietgedaan en wordt het *standstill*-beginsel, dat vervat is in het rechtszekerheidsbeginsel, geschonden.

A.3.2. Het beginsel van de veranderlijkheid van de openbare dienst laat toe dat het statuut van statutair overheidspersoneel op om het even welk moment eenzijdig wordt gewijzigd. Echter, de overheid dient hierbij zorgvuldig te werk te gaan door niet onverhoeds in te grijpen in een bestaande situatie. Het zorgvuldigheidsbeginsel vereist immers dat bij de burger opgewekte gerechtvaardigde verwachtingen in de regel moeten worden gehonoreerd. Ongunstige wijzigingen van het statuut moeten zorgvuldig worden doorgevoerd. De bestreden bepalingen grijpen evenwel op ongeoorloofde wijze retroactief in in de situatie van de zittende gemeente- en OCMW-secretarissen en financieel beheerders, zonder te voorzien in een overgangsregeling.

A.4. In het tweede onderdeel van het enige middel voeren de verzoekende partijen een schending aan van het zorgvuldigheids-, noodzakelijkheids-, rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel als beginselen van behoorlijke regelgeving. Zij zijn van oordeel dat de rechtszekerheid van de positie van gemeente- en OCMW-secretaris en financieel beheerder manifest in het gedrang komt, nu de uitoefening van hun ambt potentieel onmogelijk wordt gemaakt of minstens ernstig wordt beknod. Daarenboven is het opheffen van de expliciete vereiste van instemming van de in dienst zijnde functiehouder niet noodzakelijk. Zo wordt niet afdoende onderbouwd waarom de uitbreiding van de lokale autonomie dit zou vereisen.

Vervolgens menen zij dat de bestreden bepalingen afbreuk doen aan de legitieme verwachtingen van de in dienst zijnde gemeente- en OCMW-secretarissen en financieel beheerders. Zij hebben immers geen enkele garantie meer dat hun instemming zal worden gevraagd of gerespecteerd bij de wijziging van de omvang van hun prestaties, aangezien geen enkele wettelijke regel het recht op een voltijdse betrekking waarborgt. De zittende gemeente- en OCMW-secretarissen en financieel beheerders lijken dan ook overgeleverd te zijn aan de willekeur van de verkozen raadsleden van het bestuur waar zij zijn tewerkgesteld, voor wat betreft de omvang van hun prestaties. De bepalingen zorgen ook voor een grote rechtsonzekerheid over hun rechtspositie en voor een investeringsschade met betrekking tot hun functie.

A.5. De Vlaamse Regering voert aan dat het enige middel onontvankelijk is, omdat de grieven dermate onduidelijk zijn dat het contradictoire karakter van de rechtspleging in het gedrang wordt gebracht, nu de partij die opkomt voor de verdediging van de bestreden bepalingen niet in de gelegenheid is gesteld een dienstig verweer te voeren. Daarenboven geven de verzoekende partijen niet aan waarin het beweerd verschil van behandeling zou bestaan en welke categorieën van personen zouden zijn gediscrimineerd door de bestreden bepalingen. In zoverre de verzoekende partijen de situatie van dezelfde categorie van personen onder de gelding van twee opeenvolgende wettelijke normen vergelijken, is het middel in ieder geval onontvankelijk.

A.6.1. Ten aanzien van het eerste onderdeel van het enige middel is de Vlaamse Regering van oordeel dat de omstandigheid dat de bestreden opheffingsbepalingen tot gevolg zouden hebben dat de voorafgaande instemming van de betrokken functiehouder bij de wijziging van de omvang van de functie en de prestatiebreuk niet langer vereist is, niet van dien aard is dat daarmee op discriminerende wijze afbreuk zou worden gedaan aan het rechtszekerheidsbeginsel, de leer van de verworven rechten en het beginsel van niet-retroactiviteit.

A.6.2. Uit het rechtszekerheidsbeginsel vloeit geen *standstill*-verplichting voort. Indien zou worden aangenomen dat een nieuwe bepaling het rechtszekerheidsbeginsel schendt om de enkele reden dat zij de toepassingsvoorwaarden van de vroegere bepaling zou beperken, zou elke wijziging van de rechtspositieregeling van ambtenaren onmogelijk worden.

A.6.3. Daarenboven kan die instemmingsvereiste, die vroeger opgenomen was in het voormelde besluit van 21 december 2007, niet worden beschouwd als een verworven recht. De statutaire tewerkstelling van de betrokken functiehouders wordt beheerst door het beginsel van de veranderlijkheid van de openbare dienst. Dat beginsel verhindert dat iemand een verworven recht zou kunnen doen gelden op de handhaving van een reglementering die hem voordeliger lijkt.

Dit geldt *in casu* des te meer, nu geen enkele wetskrachtige bepaling het recht op een voltijdse betrekking waarborgt. Ingevolge het wijzigingsbesluit van 22 maart 2013 bepaalt het voormelde besluit van 21 december 2007 immers niets meer over de mogelijke aanvaarding of weigering door de in dienst zijnde secretaris of financieel beheerder in geval van een aanpassing van de omvang van het ambt of wijziging van de prestatiebreuk. Het arrest nr. 228.684 van 7 oktober 2014 van de Raad van State spreekt dit ook niet tegen. De vernietiging van het artikel 6, 5° en 6°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 was enkel het gevolg van een gebrek in de materiële motivering, aangezien uit het administratief dossier bleek dat de regelgever niet de intentie had om de instemmingsvereiste op te heffen terwijl dat wel het gevolg was van de bestreden opheffingsbepalingen.

De Vlaamse decreetgever heeft uitdrukkelijk ervoor gekozen van de concrete invulling van de prestatieomvang van de ambten van gemeentesecretaris en financieel beheerder van de gemeente en van OCMW-secretaris en financieel beheerder van het OCMW, met inbegrip van de eventuele waarborgen die hiermee verbonden zijn, voortaan een zaak te maken van lokale autonomie, waardoor er niet langer een noodzaak was voor een decretale grondslag in het Gemeentedecreet en in het OCMW-decreet. Het staat de decreetgever vrij de nodige maatregelen te nemen om zijn beleid te verwezenlijken. In voorkomend geval kan hij daarbij afwijken van de eerdere beleidsdoelstellingen.

A.6.4. Vervolgens stelt de Vlaamse Regering vast dat de bestreden bepalingen geen retroactieve werking hebben. De bestreden opheffingsbepalingen, die op 8 juli 2016 in werking zijn getreden, zullen enkel kunnen worden toegepast op situaties die zich hebben voorgedaan na de inwerkingtreding ervan. De rechtstoestand van de verzoekende partijen wordt dus in geen enkel opzicht met terugwerkende kracht gewijzigd.

A.7.1. Ten aanzien van het tweede onderdeel van het enige middel betwist de Vlaamse Regering dat de bestreden bepalingen het zorgvuldigheids-, het noodzakelijkheids-, het rechtszekerheids- en het vertrouwensbeginsel zouden schenden.

A.7.2. De vraag naar de noodzakelijkheid van het wetgevend optreden van de decreetgever komt in wezen erop neer dat aan het Hof wordt gevraagd of de bij wet ingevoerde maatregel opportuun of wenselijk is. Het noodzakelijkheidsbeginsel is een beginsel van wetgevingstechniek en kan niet worden beschouwd als een algemeen rechtsbeginsel dat een fundamentele waarborg bevat waaraan het Hof vermag te toetsen. In die mate dient het onderdeel onontvankelijk te worden verklaard.

In ondergeschikte orde meent de Vlaamse Regering dat de bestreden bepalingen het noodzakelijkheidsbeginsel niet schenden. Het noodzakelijkheidsbeginsel strekt enkel ertoe te vermijden dat de wetgever een overbodig initiatief neemt. De doelstelling die met het bestreden decreet wordt nagestreefd, namelijk meer autonomie toekennen aan lokale besturen op het vlak van de interne organisatie en het personeelsbeleid, vereiste wel degelijk een wijziging van het decretale kader.

A.7.3. Uit de vaste rechtspraak van het Hof vloeit voort dat de decreetgever vermag te oordelen dat een beleidswijziging met onmiddellijke ingang moet worden doorgevoerd indien hij een beleidswijziging noodzakelijk acht, zodat hij in beginsel niet ertoe gehouden is in een overgangsregeling te voorzien. Dit is slechts het geval indien het gebrek aan overgangsregeling tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen

redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan doordat de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van rechtsonderhorigen worden miskend zonder dat een dwingende reden van algemeen belang voorhanden is die het ontbreken van een overgangsregeling kan verantwoorden. De in dienst zijnde gemeente- en OCMW-secretarissen en financieel beheerders kunnen zich evenwel niet beroepen op een legitiem vertrouwen dat de voorheen bestaande regeling over de voorafgaande instemming door de betrokken functiehouders met de wijziging van de omvang van hun functie of de prestatiebreuk behouden zou blijven. Evenmin vereisen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet dat een overgangsregeling zou worden ingesteld die tot doel heeft hun vroegere rechtspositie ongewijzigd te handhaven.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepalingen

B.1. De verzoekende partijen vorderen de vernietiging van de artikelen 6 en 53 van het Vlaamse decreet van 3 juni 2016 « tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn » (hierna : het decreet van 3 juni 2016).

B.2.1. Bij artikel 6 van het bestreden decreet wordt artikel 80 van het Vlaamse Gemeentedecreet van 15 juli 2005 (hierna : Gemeentedecreet), gewijzigd bij het decreet van 23 januari 2009, opgeheven.

B.2.2. Het opgeheven artikel 80 van het Gemeentedecreet luidde :

« § 1. Onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden kan de gemeenteraad beslissen dat de ambten van gemeentesecretaris en financieel beheerder deeltijds worden uitgeoefend.

§ 2. De gemeenteraad kan onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden een ambt van gemeentesecretaris laten vervullen door de gemeentesecretaris van een andere gemeente of door de secretaris van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Voor de toepassing van het eerste lid moet de gemeentesecretaris eveneens gelezen worden als de adjunct-gemeentesecretaris.

§ 3. De gemeenteraad kan onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden een ambt van financieel beheerder laten vervullen door de financieel beheerder van een andere gemeente of door een financieel beheerder van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

§ 4. In een gemeente die, als gevolg van een wijziging van het bevolkingscijfer, in een andere situatie terechtkomt, blijven de gemeentesecretaris en de financieel beheerder die in dienst zijn, hun ambt uitoefenen met dezelfde prestatieomvang tot hun loopbaan of hun functie bij dat gemeentebestuur eindigt. Met het akkoord van het betrokken personeelslid kan daarvan worden afgeweken ».

B.2.3. Bij artikel 53 van het bestreden decreet wordt artikel 79 van het Vlaamse decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (hierna : OCMW-decreet) opgeheven.

B.2.4. Het opgeheven artikel 79 van het OCMW-decreet luidde :

« § 1. Onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden kan de raad voor maatschappelijk welzijn beslissen dat de ambten van secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en van financieel beheerder deeltijds worden uitgeoefend.

In afwijking van het eerste lid en met behoud van de toepassing van artikel 75, § 3, wordt het ambt van financieel beheerder deeltijds uitgeoefend in de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de gemeenten tot en met 15 000 inwoners. De Vlaamse Regering stelt de maximale omvang van de dienstopdracht van de deeltijdse financieel beheerder vast.

§ 2. De raad voor maatschappelijk welzijn kan onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden een ambt van secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn laten vervullen door de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van een andere gemeente of door een gemeentesecretaris.

§ 3. De raad voor maatschappelijk welzijn kan onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden een ambt van financieel beheerder laten vervullen door de financieel beheerder van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van een andere gemeente of door een financieel beheerder van een gemeente.

§ 4. In een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat, als gevolg van een wijziging van het bevolkingscijfer, in een andere situatie terechtkomt, blijven de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en de financieel beheerder die in dienst zijn, hun ambt uitoefenen met dezelfde prestatieomvang tot hun loopbaan of hun functie in dat openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn eindigt. Met akkoord van het betrokken personeelslid kan daarvan worden afgeweken ».

Ten gronde

B.3.1. De bestreden bepalingen maken deel uit van een geheel van maatregelen van de Vlaamse overheid die beogen de lokale besturen meer vrijheid te geven inzake hun personeelsbeleid en –beheer (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2015-2016, nr. 731/1, pp. 5-6).

B.3.2. Aldus kunnen de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voortaan autonoom beslissen over de prestatieomvang van het ambt van de gemeentesecretaris, van de financieel beheerder van de gemeente, van de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en van de financieel beheerder van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

B.3.3. De parlementaire voorbereiding vermeldt omtrent de opheffing van artikel 80 van het Gemeentedecreet en van artikel 79 van het OCMW-decreet :

« Artikel 80, § 1, bepaalt dat de ambten van gemeentesecretaris en financieel beheerder van de gemeente in deeltijds verband kunnen worden uitgeoefend, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering vaststelt. De Vlaamse Regering heeft die voorwaarden vastgesteld in het besluit van 21 december 2007 houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder de ambten van gemeentesecretaris, gemeentelijk financieel beheerder, secretaris van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en financieel beheerder van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn deeltijds kunnen worden uitgeoefend, en houdende vaststelling van sommige gevallen waarin de ambten van gemeentelijk financieel beheerder en van financieel beheerder van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kunnen worden uitgeoefend door een gewestelijke ontvanger.

Door de opheffing van artikel 80 beslissen de gemeenten voortaan autonoom of het ambt van gemeentesecretaris of financieel beheerder in deeltijds verband wordt uitgeoefend en onder welke voorwaarden en met welke garanties voor de functiehouders dat gebeurt. Het bovengenoemde besluit van 21 december 2007 wordt door de opheffing van artikel 80, althans wat dit aspect betreft, zonder voorwerp » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2015-2016, nr. 731/1, pp. 12-13).

« De toelichting bij artikel 6 van dit ontwerp van decreet geldt *mutatis mutandis* voor de opheffing van artikel 79 van het OCMW-decreet » (*ibid.*, p. 25).

B.4. De verzoekende partijen voeren in hun enig middel aan dat de artikelen 6 en 53 van het decreet van 3 juni 2016 een schending inhouden van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met « de algemene beginselen van niet-retroactiviteit, zorgvuldigheid, noodzakelijkheid, rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen », doordat ze de legitieme verwachtingen van de in functie zijnde gemeente- en OCMW-secretarissen en van de financieel beheerders zouden miskennen, door de vereiste van hun voorafgaande instemming met een wijziging van de prestatieomvang van hun ambt op te heffen.

B.5.1. Volgens de Vlaamse Regering is het enige middel niet ontvankelijk, aangezien het verzoekschrift dermate onduidelijk is dat het contradictoire karakter van de rechtspleging in het gedrang zou worden gebracht, nu de partij die opkomt voor de verdediging van de bestreden bepalingen niet in de gelegenheid zou worden gesteld een dienstig verweer te voeren. Voorts voert zij aan dat de verzoekende partijen niet aangeven welke categorieën van personen in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet met elkaar worden vergeleken.

B.5.2. Uit de memories van de Vlaamse Regering blijkt dat ze op adequate wijze heeft geantwoord op de grieven die door de verzoekende partijen zijn geformuleerd, zodat de exceptie die is afgeleid uit het onduidelijke karakter van het enige middel niet kan worden ingewilligd.

B.5.3. In zoverre de verzoekende partijen de schending aanvoeren van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de in B.4 vermelde algemene rechtsbeginselen, moet het middel zo worden begrepen dat een verschil in behandeling wordt bekritiseerd tussen, enerzijds, de rechtsonderhorigen voor wie de waarborgen vervat in die algemene rechtsbeginselen onverminderd gelden, en, anderzijds, de rechtsonderhorigen aan wie die fundamentele waarborgen zouden zijn ontnomen door de bepalingen die zij met het beroep bestrijden.

B.5.4. Uit het verzoekschrift blijkt meer concreet dat de verzoekende partijen het verschil in behandeling bekritisieren tussen, enerzijds, de ambtsdragers die werden benoemd vóór de bekendmaking van de bestreden bepalingen en, anderzijds, de ambtsdragers die nadien werden benoemd. Terwijl de laatste categorie van personen het betrokken ambt kunnen opnemen met kennis van de nieuwe regeling en dus met hun instemming, is dat voor de eerste categorie niet het geval zodat op niet-verantwoorde wijze afbreuk zou worden gedaan aan de in B.4 vermelde algemene rechtsbeginselen.

B.6.1. In het eerste onderdeel van het middel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen een schending inhouden van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het beginsel van niet-retroactiviteit, doordat met terugwerkende kracht afbreuk zou worden gedaan aan verworven rechten.

B.6.2. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen beweren, hebben de bestreden bepalingen geen terugwerkende kracht. Beide bepalingen zijn in werking getreden op 8 juli 2016, zijnde tien dagen na de bekendmaking van het decreet van 3 juni 2016 in het *Belgisch Staatsblad* van 28 juni 2016, en hebben enkel uitwerking voor de toekomst.

B.7.1. In het tweede onderdeel van het middel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen een schending inhouden van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met « de algemene beginselen van zorgvuldigheid, noodzakelijkheid, rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen ».

B.7.2. Uit de uiteenzetting van het middel blijkt dat de verzoekende partijen niet de keuze van de decreetgever bekritisieren om door de opheffing van artikel 80 van het Gemeentedecreet en van artikel 79 van het OCMW-decreet voortaan de gemeenten te laten beslissen of het ambt van gemeente- of OCMW-secretaris of van financieel beheerder in deeltijds verband wordt uitgeoefend en onder welke voorwaarden dat gebeurt. De verzoekende partijen zijn tevens van mening dat geen afbreuk wordt gedaan aan de rechten van de toekomstige ambtsdragers die benoemd worden na de bekendmaking van de bestreden bepalingen, nu zij hun ambt kunnen opnemen met kennis van de nieuwe regelgeving.

B.7.3. De verzoekende partijen zijn daarentegen van oordeel dat de bestreden bepalingen afbreuk doen aan hun verworven rechten en bekritisieren in wezen de volledige opheffing van artikel 80 van het Gemeentedecreet en van artikel 79 van het OCMW-decreet, zonder dat een overgangsbepaling de ambtsdragers die werden benoemd vóór de bekendmaking van de bestreden bepalingen, waarborgt dat de omvang van hun functie in de toekomst niet zal worden gewijzigd, zonder hun instemming.

B.8. Indien de decreetgever een beleidswijziging noodzakelijk acht, vermog hij te oordelen dat die beleidswijziging met onmiddellijke ingang moet worden doorgevoerd en is hij in beginsel niet ertoe gehouden in een overgangsregeling te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de overgangsregeling of de afwezigheid daarvan tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan. Dat

laatste is het geval wanneer de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van rechtsonderhorigen worden miskend zonder dat een dwingende reden van algemeen belang voorhanden is die het ontbreken van een overgangsregeling kan verantwoorden.

Het vertrouwensbeginsel is nauw verbonden met het - tevens door de verzoekende partijen aangevoerde - rechtszekerheidsbeginsel, dat de decreetgever verbiedt om zonder objectieve en redelijke verantwoording afbreuk te doen aan het belang van de rechtsonderhorigen om in staat te zijn de rechtsgevolgen van hun handelingen te voorzien.

B.9. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen beweren, werd in de opgeheven bepalingen niet gewaarborgd dat wijzigingen van de prestatieomvang van het ambt van secretaris en financieel beheerder steeds de instemming behoeften van de in dienst zijnde secretaris of financieel beheerder. In het opgeheven artikel 80, § 1, van het Gemeentedecreet en het opgeheven artikel 79, § 1, van het OCMW-decreet werd enkel bepaald dat respectievelijk de gemeenteraad en de raad voor maatschappelijk welzijn konden beslissen dat die ambten deeltijds werden uitgeoefend onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden.

Enkel indien, als gevolg van een wijziging van het bevolkingscijfer, een gemeente of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in een andere situatie terechtkwam, werd bepaald dat de gemeente- en OCMW-secretaris en de financieel beheerder die in dienst waren, hun ambt uitoefenden met dezelfde prestatieomvang tot hun loopbaan of hun functie bij dat gemeentebestuur of openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn eindigde. Met het akkoord van het betrokken personeelslid kon daarvan worden afgeweken (opgeheven artikelen 80, § 4, van het Gemeentedecreet en 79, § 4, van het OCMW-decreet).

B.10.1. De keuze van de decreetgever om de beslissing omtrent de voltijdse dan wel deeltijdse uitoefening van het ambt van gemeentesecretaris, OCMW-secretaris of financieel beheerder van de gemeente of van het OCMW voortaan geheel aan de gemeenten over te laten, verleent deze laatsten geen discretionaire bevoegdheid.

B.10.2. Indien de specifieke situatie van de gemeente of van het OCMW in voorkomend geval zou rechtvaardigen dat de prestatieomvang van het ambt van een in dienst zijnde secretaris of financieel beheerder wordt aangepast, dienen de gemeenteraad en de raad voor

maatschappelijk welzijn hierbij het regelgevend kader te eerbiedigen, en dienen zij rekening te houden met de aard van de tewerkstelling van de betrokkenen, die zowel contractueel als statutair kan zijn.

B.10.3. Voorts dienen de gemeentelijke overheden en de OCMW-organen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel na te leven. Aldus mogen zij de verwachtingen die bepaalde rechtsonderhorigen op grond van een bestaande regeling rechtmatig mochten koesteren, niet miskennen zonder dat zij daartoe over een deugdelijke reden beschikken die strookt met het algemeen belang.

B.10.4. Besluiten van de gemeenteraad en van de raad voor maatschappelijk welzijn betreffende de rechtspositieregeling van het personeel moeten binnen twintig dagen worden voorgelegd aan de toezichthoudende overheid (artikel 253, § 1, 1°, van het Gemeentedecreet en artikel 255, 1°, van het OCMW-decreet), die deze besluiten toetst aan het recht en aan het algemeen belang (artikel 249 van het Gemeentedecreet en artikel 249 van het OCMW-decreet). Daarenboven kan tegen een besluit van de gemeenteoverheid of van het OCMW een klacht worden ingediend bij de toezichthoudende overheid (artikel 258 van het Gemeentedecreet en artikel 261 van het OCMW-decreet).

B.10.5. Indien de in dienst zijnde secretaris of financieel beheerder meent dat een wijziging van de omvang van zijn functie onwettig is, kan hij die beslissing ook aanvechten bij de bevoegde rechtscolleges.

B.11. Rekening houdend met wat in B.10 is vermeld, doen de bestreden bepalingen geen afbreuk aan de door de verzoekende partijen aangevoerde grondwetsbepalingen, in samenhang gelezen met de in B.4 vermelde algemene rechtsbeginselen.

B.12. Het enige middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus gewezen in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 15 maart 2018.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

E. De Groot